

**70.
koncertní
sezona
2025
2026**

**Trojhvězdí německého
romantismu**

Filharmonie doma

4. abonentní koncert

Besední dům

5 a 6 | 2 | 2026



**Filharmonie
Brno Philharmonic**

Program

CARL MARIA von WEBER

Abu Hassan, předehra / overture | 4'

JOHANNES BRAHMS / arr. **LUCIANO BERIO**

Opus 120 No. 1, Sonáta č. 1 pro klarinet a orchestr | 23'

Opus 120 No. 1, Sonata No. 1 for clarinet and orchestra

1. Allegro appassionato
2. Andante un poco adagio
3. Allegretto grazioso
4. Vivace

CARL MARIA von WEBER

Concertino Es dur pro klarinet a orchestr op. 26 | 10'

Concertino in E-flat major for clarinet and orchestra, Op. 26

1. Adagio ma non troppo
2. Andante
3. Allegro

přestávka / intermission 20'

FELIX MENDELSSOHN BARTHOLDY

Symfonie č. 3 a moll op. 56 „Skotská“ | 36'

Symphony No. 3 in A minor „Scottish“, Op. 56

1. Andante con moto – Allegro un poco agitato
2. Vivace non troppo
3. Adagio
4. Allegro vivacissimo – Allegro maestoso assai

Sharon Kam klarinet / clarinet

Filharmonie Brno

dirigent / conductor **Ivor Bolton**

Koncert se koná pod záštitou Velvyslanectví Státu Izrael
a Velvyslanectví Spolkové republiky Německo.

ISRAEL | Velvyslanectví
Státu Izrael
v České republice



Velvyslanectví
Spolkové republiky Německo
Praha

For a summary in English see the last pages of this brochure.

O skladbách



Německý skladatel **Carl Maria von Weber** (1786–1826), od jehož narození letos uplyne 240 let a od úmrtí 200 let, pocházel z rozvětvené umělecké rodiny. Jeho otec působil jako kapelník knížete-biskupa v Lübecku. Po rozpuštění knížecího orchestru založil kočovnou divadelní společnost, se kterou rodina stále cestovala a mívala hluboko do kapsy. Šlechtický přídomek „von“ byl iluzí tatíka Webera, který odvozoval původ od dávnou vymřelé šlechtické

rodiny. Ze svého syna Carla Marii chtěl mít druhého Mozarta. Ostatně Carl Maria byl s Amadeem vzdáleně spřízněn, byl totiž bratrancem Mozartovy manželky Constanze, rozené Weberové. Carl Maria už ve čtyřech letech hrál na klavír. Systematickou hudební výchovou prošel mnohem později u Michaela Haydna (bratra Josepha Haydna) v Salcburku a u Georga Josepha Voglera („abbého“ Voglera) ve Vídni. V jedenácti letech napsal svoji první operu, jako sedmnáctiletý získal místo dvorního kapelníka ve Vratislavi.

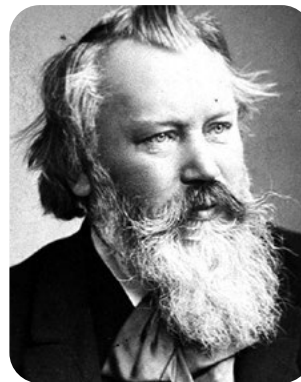
V roce 1810 objednal dvorní divadlo v Mnichově u Webera novou operu. Objednavatelem byl bavorský král Maxmilián I., což nebyl nikdo jiný než bývalý falcký kurfiřt Karl Theodor z Mannheimu, s nímž je spojena velká hudební sláva Mannheimu a tamního orchestru. Když se v roce 1776 stal Karl Theodor bavorským králem, předsídlil spolu s dvorem a významnými mannheimskými hudebníky do Mnichova. Mannheim se ocitl na periferii, zato mnichovský dvorní orchestr tím získal na kvalitě. Královská zakázka na novou operu byla pro čtyřicetiletého Webera velkou příležitostí.

V **Abu Hassanovi**, komponovaném v Mnichově v období od 11. srpna 1810 do 12. ledna 1811, sáhl Weber k námětu v tehdy stále populárním tureckém stylu. Jednoaktovka obsahuje uzavřená čísla s recitativy i mluvenými dialogy, je tedy operním typem tzv. *singspielu*, stejně jako Mozartův *Únos ze serailu*. Děj je založen na příběhu z *Tisíce a jedné noci*. Abu Hassan a jeho milující žena Fatima předstírají smrt, aby od chalify získali úhradu na pohřební výlohy a mohli tak splatit dluh lichváři Omarovi. Weber se evidentně také inspiroval vlastními zkušenostmi, neboť byl věčně zadlužen, a krátce předtím dokonce spolu s otcem krátkodobě uvězněn. Hassanova finta se zvrtné, ale velkomyslný chalífa (což je mluvená, nikoliv zpívaná role) manželům odpouští a jejich dluh vyrovnává. Lichvář Omar nakonec končí ve vězení, z čehož plyne poučení: dobře si rozmyslete, komu půjčíte své peníze, abyste nedopadli jako Omar!

Weber obsadil do orchestru dvě kytary a okořenal instrumentaci opery četnými bicími, takzvanou *türkische musik*. V předehře k *Abu Hassanovi*, sotva čtyřminutové, je turecká hudba stylizována zvyše-

nou úlohou činělu či triangu, opět po vzoru Mozartova *Únosu*. Weberova hudba ovšem oplývá novějšími a bohatšími harmonickými kombinacemi a také již ryze romantickým vzletem.

Premiéra *Abu Hassana* se konala 4. června 1811 ve dvorním divadle (dnes Rezidenz Theater) v Mnichově. Dirigoval ji sám Carl Maria von Weber a stala se velkou událostí, na jejímž základě obdržel skladatel královské povolení uspořádat pro mnichovský dvůr koncert, jehož výtěžek by mu rovněž významně přilepšil. Novou skladbou pro tento koncert se stalo Weberovo *Concertino* pro klarinet, o němž pohoříme později.



V roce 1891 probíhal ve vévodském sídle v Meiningu každoroční hudební festival, na němž zazněla řada skladeb **Johannesa Brahmsa** (1833–1897), pravidelného festivalového hosta. Na jednom z koncertů se v roli sólisty Weberova klarinetového koncertu f moll představil pětatřicetiletý klarinetista meiningenského orchestru Richard Mühlfeld (1856–1907). Stárnoucí Brahms byl Mühlfeldovou hrou, zejména jeho ušlechtilou tónovou kultivova-

ností, okouzlen natolik, že zapomněl na své dřívější veřejně oznámené rozhodnutí skončit s komponováním. Během několika následujících týdnů složil dvě nové skladby: *Trio a moll* pro klarinet a violoncello s klavírem op. 114 a *Kvintet h moll* pro klarinet a smyčcové kvarteto op. 115.

O tři roky později přispělo nové přátelství skladatele a interpreta ke vzniku dvou dalších skvělých děl. V létě 1894, když se Mühlfeld vrátil z festivalu v Bayreuthu, čekal ho doma dopis od Brahmsa z Bad Ischlu, kde skladatel v letních měsících rád pobýval. Vyzýval přítele, jehož oslovoval „*Fräulein Klarinette*“ (klarinet je v němčině rodu ženského), k návštěvě letoviska a nabádal ho, ať si vezme s sebou B klarinet. Mühlfeldovi bylo jasné, že půjde o něco zcela nového, neboť obě Brahmsova předchozí díla, trio i kvintet, byla psána pro A klarinet. Vše se vyjasnilo, když Brahms vzápětí napsal Mühlfeldovi znovu: „*Nejsem tak zpupný, abych pro Vás napsal koncert. Když všechno dobře půjde, budou to dvě skromné sonáty s klavírem!*“

Takto spatřily světo sláva Brahmsovy **Sonáty pro klarinet a klavír** op. 120, skutečně klenoty komorní literatury. **První sonáta f moll** setrvává v úvodní větě převážně v dramatické poloze, kterou střídá něžná, průzračná nálada věty druhé, ländler vídeňské kavárny věty třetí a rozverně uštěpačné téma části závěrečné. Za oficiální datum premiéry je – po dvou neveřejných provedeních v Bad Ischlu a ve Frankfurtu nad Mohanem – považován 11. leden 1895, kdy zazněla v interpretaci Mühlfelda a Brahmsa v Bösendorferově sále ve Vídni.



Aranžmá Brahmsovy klarinetové sonáty f moll pro orchestr je dílem avantgardního skladatele druhé poloviny dvacátého století **Lucia Beria** (1925–2003). Vzniklo na objednávku Los Angeles Philharmonic a poprvé je zahrála se svým domovským orchestrem tamní první klarinetistka Michele Zukovsky 6. listopadu 1986. Berio přistoupil k úpravě s citem a respektem k originálu; vystihl drobné finesy brahmsovské instrumentace a do struktury díla nezasahoval,

i když přidal vlastní orchestrální úvod před čtyřtaktovou přehledu, kterou v Brahmsově originále hraje klavír. Úloha klarinetu se v Beriově úpravě dostává do jiné, spíš zdánlivě než fakticky koncertantnější polohy, což ovšem popírá Brahmsovy původní záměry, vyplývající z citátu uvedeného výše. Slovo „sonáta“ pak z názvu Beriovy úpravy zmizelo úplně: skladba nese oficiální, poněkud bezpohlavní název **Opus 120 č. 1**. Novým repertoárovým obohacením klarinetové literatury se nestala. Zůstává muzikantsky zajímavým pokusem, v němž Brahmsova hudba vítězí vysokým mistrovstvím, invenčností, stylovou vytříbeností a komorní průzračností, tedy atributy, jež původní sonátu f moll trvale zařadily ke stálícím světového repertoáru.

Během příprav mnichovské inscenace *Abu Hassana* se Weber spřátelil se zdejším vynikajícím klarinetistou Heinrichem Baermannem (1784–1847). Byl to původně vojenský hudebník, žák klarinetisty českého původu Josepha Beera na Pruské vojenské akademii v Postupimi. Působil rovněž jako komorní hudebník pruského korunního prince Louise Ferdinanda, mladíka nešťastně zabitého francouzským husarem při náhodné srážce během Napoleonova vpádu do Pruska roku 1806. Od roku 1807 hrál Baermann v mnichovském dvorním orchestru a podnikl sólová turné do Anglie, Francie, Itálie a Ruska. V době příprav *Abu Hassana* chtěl uspořádat v Mnichově několik sólových koncertů a požádal pro tuto příležitost přítele o novou koncertní skladbu. Spolu s Weberem jako klavíristou pak hodlali společně pokračovat v koncertních cestách.

Weber zkomponoval pro Baermanna první ze svých významných klarinetových skladeb, **Concertino Es dur** op. 26, sotva deseti-minutovou, avšak jedinečnou variačně koncertantní esenci různých kontrastních nálad, do sebe skvěle zapadajících a prokazujících třídílnost instrumentálního koncertu. Celou skladbu napsal skladatel během pouhých čtyř dnů mezi 29. březnem a 1. dubnem 1811. Další tři dny měl klarinetista Baermann na nastudování horké novinky, neboť premiéra se konala již 5. dubna 1811! Přítomný královský pár však zážil nadšením a Maxmilián I. okamžitě objednal u Webera dva klarinetové koncerty, do nichž se skladatel hned nadšeně pustil. *Koncert č. 1 f moll* dokončil 17. května a *Koncert č. 2 Es dur* 17. července 1811. Oba jsou základem dnešního klarinetového repertoáru.

Prvního prosince 1811 opustili Baermann s Weberem Mnichov a jejich cílem se stala Praha, kde společně provedli jak *Concertino*, tak oba klarinetové koncerty i nové klarinetové variace na téma z Weberovy dřívější opery *Sylvana*. Weber prokázal v Praze rovněž své dirigentské renomé a v březnu 1813 byl uveden do funkce kapelníka Stavovského divadla, v níž setrval tři roky. Když v roce 1814 onemocněl, zotavoval se v lázních Libverda a okolní dramatická příroda ho inspirovala při kompozici proslulé opery *Čarostřelec*. Ta je dodnes považována za prototyp romantické opery 19. století a z Carla Marii von Webera učinila světového skladatele.



Felix Mendelssohn Bartholdy (1809–1847), rovněž představitel generace raných německých romantiků, se narodil v rodině hamburského bankéře, která se záhy přestěhovala do Berlína. Mendelssohn nikdy v životě nepoznal ekonomický nedostatek. Byl všestranně talentovaný, pracovitý, úspěšný, již jako dítě hrál zázračně na klavír a housle, dirigoval otcem najatý orchestr a komponoval. Zkrátka šťastný, duchaplný, pohledný muž z vážené rodiny,

jenž se odmalička řadil mezi intelektuální elitu. V šestnácti letech složil *Sen noci svatojánské*, hudbu vyzrálou a dokonalou. Inspiraci nalézal na četných cestách po Francii, Anglii či Itálii a vyspěl ve vysoce uznávaného skladatele a špičkového dirigenta. V roce 1829 zahájil uvedení *Matoušových pašijí* v Berlíně evropskou renesanci díla Johanna Sebastiana Bacha. („*Je jen jeden Bůh, Bach, a Mendelssohn je jeho prorok,*“ napsal o události Hector Berlioz.) V roce 1835 přijal místo uměleckého ředitele Gewandhausu v Lipsku, zreformoval a k vrcholu přivedl dodnes existující Gewandhausorchester. V roce 1842 založil lipskou konzervatoř, na které učili Clara a Robert Schumannovi. Přátelil se rovněž s klarinetistou Heinrichem Baermannem, nazýval ho „medvědí mužem“ (*Bär-Mann*) a svedl s ním a jeho synem Carlem památný souboj, ve kterém šlo o to, kdo bude dřív hotov: zda on jako skladatel s novou skladbou pro ně, nebo oni, vyhlášení kuchaři, s přípravou speciality pro něho. Tak vznikl Mendelssohnův *Koncertní kus f moll pro klarinet, basetový roh a klavír*.

Symfonie č. 3 a moll op. 56 „Skotská“ je reprezentativním dílem Mendelssohnovým. Cesta k ní však byla dlouhá, trnitá, plná odboček, zastávek, snad i slepých uliček. V létě roku 1829 se Mendelssohn nacházel ve Skotsku. Navštívil mimo jiné Edinburgh, kde se setkal se slavným spisovatelem historických románů Walterem Scottem. Na sklonku dne si šel prohlédnout starý edinburský hrad, jenž byl tehdy v dezolátním stavu a jemuž večerní atmosféra propůjčila fantaskní atmosféru. „*Kapli chybí střecha, trávě, břechtanu a mechu se daří, všude se rozrůstají. Oltář, u kterého byla Marie Stuartovna korunována královnou Skotska, je pobořen. Vše je rozpadlé, v troskách, nebesa*

se valí dovnitř. Myslím, že jsem tu našel počátek své Skotské symfonie.“ Hlavní téma první věty si vzápětí také zapsal. O několik dní později Mendelssohn navštívil západní pobřeží Skotska a ostrov Staffa, což ho inspirovalo k napsání přehledy *Hebridy*. Následovaly další náčrty symfonie, ale pouze náčrty. Teprve po deseti letech se k nim Mendelssohn nastálo vrátil, na symfonii pracoval během roku 1841 a dokončil ji v Berlíně 20. ledna 1842.

Ačkoliv je symfonie a moll pátou, tedy poslední dokončenou Mendelssohnovou symfonií, vydána byla jako třetí. Přídomek „Skotská“ Mendelssohn od roku 1829 již nikdy nepoužil a je diskutabilní, nakolik svou inspiraci považoval skutečně za „skotskou“, navzdory výše uvedené mimohudební inspiraci, lidově zbarvenému tématu rychlé druhé věty v sólovém klarinetu a závěrečnému finále, jež je stylizací skotského tance. Zajímavý je také spor o zakončení symfonie, kdysi vášnivý. Autor netypicky přiřadil k rychlé části hymnickou finální codu, k níž mnozí chovali neskrývanou averzi. Například dirigent Otto Klemperer nahrazoval codu vlastním dokomponovaným závěrem v duchu obecného charakteru rychlé finální věty. Nahrávky, na kterých Klemperer diriguje oba závěry, se dochovaly! Odstranění cody však zásadně mění cyklickou strukturu, kterou Mendelssohn důvtipně uplatnil napříč všemi čtyřmi větami *Skotské*. Dnes již plně ctíme její originální znění, jež dokládá velký přínos skladatele v oboru romantické symfonie.

Emil Drápela

O účinkujících



Sharon Kam je světově proslulá izraelsko-německá klarinetistka. Od svého orchestrálního debutu s Izraelskou filharmonií pod vedením Zubina Mehty v šestnácti letech a pozdějšího vítězství v Mezinárodní soutěži ARD ve věku jednadvaceti let vystupovala s proslulými orchestry po celém světě, včetně Orchestru lipského Gewandhausu pod vedením Kurta Masura, Tokijské, Berlínské a České filharmonie, Chicagského symfonického orchestru, KBS Symphony Orchestra v Soulu a mnoha rozhlasových orchestrů a komorních orchestrů jako Academy of St. Martin in the Fields a Camerata Salzburg.

Coby nadšená komorní hráčka spolupracuje s umělci jako Christian Tetzlaff, Enrico Pace, Julian Steckel, Leif Ove Andnes, Antje Weithaas, Liza Ferschtman, Christian Poltera a Schumann Quartet. Pravidelně vystupuje na festivalech v Rheingau, Risør, Edinburghu, Heidelbergu, Verbieru a Stavangeru a na Schubertiádě. Již 25 let je pravidelnou hostkou festivalu Spannungen v německém Heimbachu.

Premiérovala mnoho děl soudobé hudby, mimo jiné koncert a kvartet Krzysztofa Pendereckého a koncerty Herberta Williho (na Salcburském festivalu), Ivána Eröda, Thorstena Enckeho a Petera Ruzicky (v Donaueschingenu). Úzce spolupracovala se skladateli jako Brett Dean, Thomas Larcher, Manfred Trojahn, Donghoon Shin a Huw Watkins. V červenci 2025 uvedla premiéru klarinetového koncertu *FINTango* H. K. Grubera s Vídeňským rozhlasovým symfonickým orchestrem ORF.

K vrcholům sezony 2025/2026 patří účinkování s orchestry v Turku, Brně, Mnichově, Curychu a Bregenzu či nový triový program se slavnou sopranistkou Chen Reiss a klavíristkou Yael Kareth (Elbphilharmonie v Hamburku, Tonhalle v Curychu, Ludwigsburské zámecké slavnosti, Villa Musica).

Za své nahrávky získala řadu ocenění, včetně Ceny německých hudebních kritiků, Diapason d'Or a cen Echo a Opus. V posledních letech nahrála *Klarinetový koncert*, *Kvartet pro klarinet, housle, violoncello a klavír* a *Sonátu* Paula Hindemitha, klarinetové koncerty Carla Marii von Webera a jeho současníků Karola Kurpiříského a Bernharda Henrika Crusella (společně s Vídeňským rozhlasovým symfonickým orchestrem ORF a Gregorem Böhlem) a triové album *Contrasts* (s violistou Ori Kamem a klavíristou Matanem Poratem).

Od roku 2022 působí jako profesorka hry na klarinet na Hochschule für Musik, Theater und Medien Hannover. Více na www.sharonkam.com



Dnešní **Filharmonie Brno** vznikla v roce 1956 sloučením rozhlasového a krajského orchestru a od té doby patří svou velikostí i významem k české orchestrální špičce. Na svých turné provedla na tisíc koncertů v Evropě, ve Spojených státech, v Latinské Americe, na Dálném i na Blízkém východě. Je pravidelným hostem světových i českých festivalů. V posledních sezonách uspořádala turné po Velké Británii, Spojených státech a Jižní Koreji a navštívila řadu renomovaných festivalů a pódii (festival Rheingau v Německu, festival Ars Electronica v Linci, Bratislavské hudobné slávnosti, Carnegie Hall v New Yorku, Grosses Festspielhaus v Salcburku, Gewandhaus v Lipsku, Narodowe Forum Muzyki ve Vratislavi, Musikverein a Konzerthaus ve Vídni, festival v rakouském Grafenegg či NOSPR v Katovicích).

Orchestr pravidelně natáčí pro Český rozhlas a Českou televizi. Kromě realizace nahrávek pro řadu společností (Supraphon, Sony Music, IMG Records, BMG, Channel 4) zakládá filharmonie v roce 2020 svůj vlastní nahrávací label Filharmonie Brno, kde doposud vydala 6 titulů. Nahrávka *12. symfonie* Philipa Glasse z této edice byla v roce 2022 nominována na cenu ICMA. Dynamicky také rozvíjí zakázkové nahrávání pro globální klientelu v rámci Czech Orchestra Recordings.

Dějiny orchestru prošla řada českých a světových dirigentských osobností jako Břetislav Bakala, František Jílek, Petr Altrichter, Jiří Bělohávek, Sir Charles Mackerras, Jakub Hruša nebo Tomáš Netopil. Od sezony 2018/2019 je šéfdirigentem a uměleckým ředitelem Filharmonie Brno Dennis Russell Davies.

Filharmonie Brno je dnes nejen silným hráčem na poli symfonické hudby doma i v zahraničí, ale i předním organizátorem hudební sezony druhého českého města, aktivním festivalovým pořadatelem (Festival Špilberk, Moravský podzim, Velikonoční festival duchovní hudby, Expozice nové hudby), kreativním lídrem orchestrální dramaturgie a inovativním tvůrcem široké škály edukativních programů. Zastíhuje mezinárodně proslulý dětský sbor Kantiléna, od roku 2010 pořádá festival mladých hudebníků Mozartovy děti, v roce 2014 založila svou Orchestrální akademii. Působí v neorenesančním Besedním domě, „brněnském Musikverein“ z dílny Theophila von Hansena z roku 1873, a těší se na nový, moderní koncertní sál, který navrhuje tým architektů Tomasze Koniora a Petra Hruši a akustika Yasuhy Toyoty. Více na www.filharmonie-brno.cz



Ivor Bolton, šéfdirigent Drážďanského festivalového orchestru a čestný dirigent Mozarteumorchester Salzburg, patří k nejvýznamnějším dirigentům barokního a klasicistního repertoáru, zároveň je však výjimečně všestranný.

S Mozarteumorchester Salzburg, kde v letech 2004–2016 působil jako šéfdirigent, pořídil kritikou vysoce ceněnou řadu nahrávek Brucknerových symfonií. Jeho nastudování opery *Billy Budd* v Teatro Real a v Royal Opera House Covent Garden bylo časopisem *Opernwelt* oceněno jako nejlepší inscenace. V letech 2016–2025 působil jako šéfdirigent Basilejského symfonického orchestru, s nímž pořídil tři alba věnovaná tvorbě Gabriela Faurého; další nahrávací projekty se zaměřily na Berlioze, Saint-Saënsa, Beria, Brahmsa a Brittena. Na jejich nejnovějším společném albu z června 2025 zaznívájí skladby Ernesta Chaussona. Jako hudební ředitel Teatro Real Madrid (2015 až 2025) vedl řadu významných produkcí (*Leonora*, *La Calisto*, *Achilles na Skyru*, *Peter Grimes*, *Rusalka*, *Médea*, *Mithridates*, *král pontský* či *Only the sound remains* skladatelky Kaiji Saariaho).

K vrcholům sezony 2025/2026 patří návrat do Vídeňské státní opery (*Únos ze serailu*, *Kouzelná flétna*), do Teatro La Fenice (operní i koncertní projekty), do Teatro Real Madrid (*Sen noci svatojánské*) a do Bavorské státní opery v Mnichově (*Únos ze serailu*), účinkování na Brucknerfestu v Linci a dále v zahraničí se Shanghai Philharmonic Orchestra a Yomiuri Nippon Symphony Orchestra v Japonsku.

Od doby, kdy působil jako hudební ředitel English Touring Opera a Glyndebourne Touring Opera, vystoupil v řadě prestižních operních domů, mimo jiné na Maggio Musicale Fiorentino, v Opéra National de Paris, Royal Opera House Covent Garden, English National Opera a v operních domech v Boloni, Bruselu, Amsterdamu, Lisabonu, Sydney, Berlíně, Hamburku, Benátkách, Vídni a Janově.

Velmi úzký vztah jej pojí s Bavorskou státní operou v Mnichově, kde od roku 1994 nastudoval 25 nových produkcí a za svou mimořádnou práci obdržel prestižní cenu Bayerische Theaterpreis. Působil také jako šéfdirigent Scottish Chamber Orchestra a hostoval na BBC Proms, v Lincoln Center v New Yorku a u mnoha významných evropských orchestrů (Tonhalle-Orchester Zürich, Concertgebouworkest Amsterdam, Rotterdams Philharmonisch Orkest, Netherlands Philharmonic Orchestra, Vídeňští symfonikové, Brucknerorchester Linz ad.). Dlouhodobě spolupracuje se Salcburským festivalem a Mozartovým týdnem. Za své zásluhy v Salcburku obdržel v roce 2016 vyznamenání Großes Verdienstzeichen des Landes Salzburg. V roce 2024 mu byl udělen titul komandéra Řádu britského impéria za zásluhy v oblasti hudby. Více na www.rbartists.at a www.ivorbolton.com

Summary

Carl Maria von Weber (1786–1826), Felix Mendelssohn Bartholdy (1809–1847) and Johannes Brahms (1833 to 1897) are among the stalwarts of German Romanticism, which in Weber was budding, in Mendelssohn was developed and in Brahms reached the peak of its Classical-Romanticist branch, furthering music as an absolute art form.

Weber's Abu Hassan

This year we mark the 240th anniversary of the birth and 200th anniversary of the death of Carl Maria von Weber. He hailed from a ramified artistic family reaching back to Mozart himself (Weber's uncle was the father of Mozart's wife Constance). Before he composed his most successful opera, *Der Freischütz*, he responded, like Mozart, to the *Turquerie*, the contemporary fashion for all things Turkish, by writing an opera set in the Ottoman Empire. Composed in 1811, *Abu Hassan* is based on a story from *One Thousand and One Nights*: Abu Hassan and his loving wife Fatime feign their deaths to collect funeral expenses that will settle their debt to Omar, a moneylender.

Scottish Symphony

Felix Mendelssohn Bartholdy lived his short life in exceptionally favourable circumstances, which – thanks to his talent, intellect and self-discipline – he was able to exploit to the full. Son of a wealthy banker from Hamburg, from childhood he was educated by the best teachers and developed his skills in composition and conducting by working with the orchestra his parents assembled for productions at their palace that were attended by the leading intellectual lights of the day, including Goethe. As an adult, Mendelssohn could live as he pleased, unencumbered by the usual day-to-day worries of others. In 1835 he was appointed conductor of the celebrated Gewandhausorchester Leipzig and in 1843 he became director of the newly-established conservatory in the city.

The *Scottish Symphony*, the last of the five that Mendelssohn completed (the numbering of his symphonies corresponds to the order of their publication, not creation), had an unusually long and complicated genesis. Between his decision in 1829 (while visiting the ruins of Holyrood Palace in Edinburgh) to compose on the theme of Mary Stuart's coronation as Queen of Scots and the completion of the work in 1842, Mendelssohn was constantly haunted by the work that he had started but not finished.

Opus 120 No. 1

In 1894, Johannes Brahms wrote two sonatas with piano accompaniment for the clarinetist Richard Mühlfeld, and following Joseph Joachim's recommendation he later adapted the solo part for viola. One hundred and two years later, the Los Angeles Philharmonic commissioned Luciano Berio to create an orchestral version of the

former sonata (in F minor). Renowned for his talent for orchestration, Berio approached the task with great humility for the original, thus enriching the clarinetist's and the violist's repertoires with an attractive concerto.

Vítězslav Mikeš

translated by Štěpán Kaňa

Prosíme posluchače, aby zaujali svá místa včas a vypnuli své mobilní telefony.

Změna programu a účinkujících vyhrazena.

Za podporu a spolupráci děkujeme



Vydala Filharmonie Brno v roce 2026

text Emil Drápela a Vítězslav Mikeš

překlad Štěpán Kaňa

sazba Ingrid Králíková

produkce Daniel Svoboda

redakční uzávěrka 2 | 2 | 2026

Filharmonie Brno, příspěvková organizace

Komenského náměstí 534/8, 602 00 Brno, ☎ +420 539 092 801

www.filharmonie-brno.cz, www.salprobrno.cz

B | R | N | O



MINISTERSTVO
KULTURY

Jihomoravský kraj

Statutární město Brno finančně podporuje Filharmonii Brno.

Vybrané koncerty se konají za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky a Jihomoravského kraje.